

Virtualna izložba „Parižanin s Vuke“ Gradske knjižnice Vukovar

Borivoj Čalić, Eleonora Đekić, Jelena Miškić

Nikola Andrić (posveta Ksaveru Šandoru Gjalskom, 1905.), Virtualna izložba „Parižanin s Vuke“

Gradska knjižnica Vukovar osvojila je 2018. prvu nagradu na natječaju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu „Baština na mreži: izradi virtualnu izložbu u NSK“. Na natječaj je bio prijavljen prijedlog izrade izložbe „Parižanin s Vuke – Život i djelo Nikole Andrića“.

Zašto Nikola Andrić?

Nikola Andrić (Vukovar, 1867. – Zagreb, 1942.) bio je logičan izbor. Kao osoba velikog znanja i širokih interesa, uz to i goleme radne energije, Nikola Andrić je svojim radom zadužio brojna područja duhovnog života. Pri spominjanju svega što je radio i uradio nije riječ tek o pukom nabranjanju.

Već je njegov kazališni rad kao dramaturga i intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, pa osnivača i prvog intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku, njegovi prijevodi dramskih tekstova za izvođenje na kazališnoj sceni, rad na obrazovanju glumaca i podizanju kazališne kulture svojega vremena dovoljan da ispuni cijelu jednu radnu biografiju.

Što reći za uzorno priređene knjige *Hrvatskih narodnih pjesama* s temeljitim i vrijednim studijama koje i danas mogu poslužiti kao primjer kako takve poslove treba raditi.

Andrićeve književno-povijesne i filološke studije osigurale su mu zapaženo mjesto u povijesti hrvatske književnosti i jezikoslovlja. Slikovni rječnik Šta je šta prvo je djelo takve vrste u hrvatskoj kulturi, a u okviru ovog projekta digitaliziran je u cijelosti.

Pothvat oko nakladničke edicije *Zabavna biblioteka* na kojoj su odgojene generacije čitatelja vrijedan je spomena i u širim razmjerima. Dodatni motiv bila je i činjenica da Gradska knjižnica Vukovar, jedina u Hrvatskoj, posjeduje sve knjige objavljene u ovoj zbirci. Riječ je o 441 svesku od kojih mnogi nose potpise ili pečate vukovarskih vlasnika.

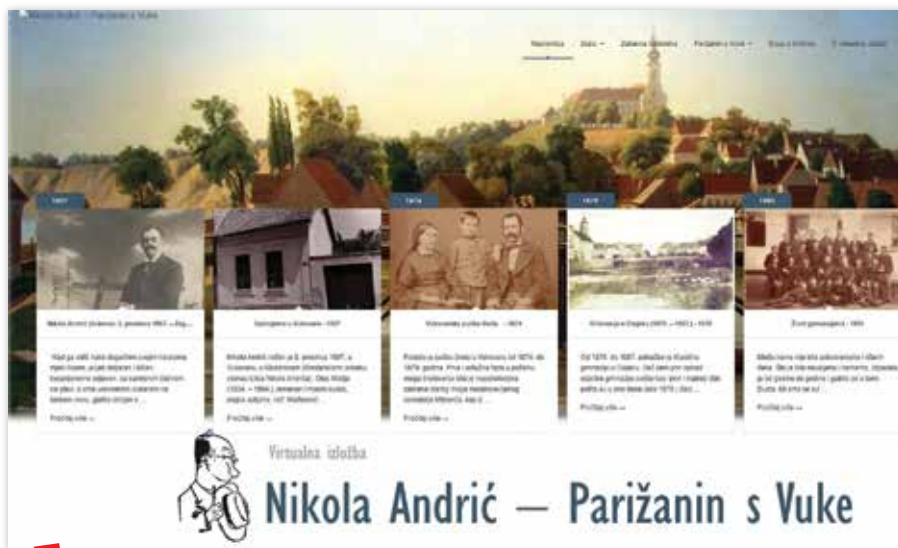
Nikola Andrić postao je 1927. prvi počasni građanin Vukovara. Rodni grad mu se odužio nazivajući njegovim imenom ulicu u kojoj se rodio, danas njegovo ime nosi i jedna vukovarska osnovna škola, a 1965. otkriveno je i spomen-popsrje, jedno od prvih postavljenih u vukovarskom javnom prostoru, rad prof. Brane Crlenjaka.

Povodom 140-godišnjice rođenja i 65-godišnjice njegove smrti Gradska knjižnica Vukovar priredila je 2007. veliku izložbu koja je uvelike bila vodilja današnjoj digitalnoj inačici. Uz izložbu je objavljen i reprezentativni katalog.

Nakon početnih koraka u digitalizaciji svoje vrijedne građe, kojom su u okviru Digitalne zbirke Gradske knjižnice Vukovar predstavljeni ekslibrisi i pečati kao oznaka vlasništva knjiga, karta vukovarskog kotara iz 1909., vrlo rijetki primjerci novina *The Bata Salesman* iz 1938. i knjižica Placida Belavića *Sv. Bono mučenik* iz 1924., virtualna izložba pokazala se kao značajan iskorak u radu Gradske knjižnice.

Digitalna zbirka posljedica je procesa digitalizacije – prijenosa sadržaja stvarnog objekta u novi, digitalni, medij. Virtualna izložba (virtualno – ne postoji u stvarnosti u materijalnom smislu) nastaje odabiranjem digitalnih objekata (slika, zvuka, filma) koje povezuje neka zajednička ideja ili tema. Nastaje na isti način kao što se stvara i „prava“, „materijalna“ izložba – s tom razlikom što ova virtualna postoji samo kao mrežni proizvod (na internetu) i uz pomoć tehnoloških rješenja i alata koji omogućuju oblikovanje mrežnog proizvoda pa se slobodno može reći kako je ovdje riječ o tehnologiji u službi sadržaja. Kao i kod svake druge izložbe, pričanjem neke priče posreduje se i interpretira baština, sadržaj se vrednuje i uređuje radi korištenja u najrazličitije svrhe (otkrivanje, učenje, zabava), a s obzirom na mrežnu dostupnost virtualne izložbe to bi se u punom smislu moglo nazvati „baštinom u svijet“.

Virtualnom izložbom predstavljen je raznolik i opsežan rad Nikole Andrića. On je prikazan kao osoba velike radne energije i širokih interesa, ali je osvijetljeno i njegovo privatno i obiteljsko ozračje. Kronološki je putem izabrane slikovne i tekstualne građe predstavljen njegov životni put te u posebnim cjelinama glavna područja njegovog rada.

Početna stranica virtualne izložbe „Parižanin s Vuke“

Virtualna izložba „Parižanin s Vuke“ sadrži više od 250 digitaliziranih slikovnih priloga u kojima su svoje mjesto našli mnogi zanimljivi, široj javnosti nepoznati, detalji iz Andrićeva profesionalnog i privatnog života. Dragocjena je bila pomoć i suradnja Gradskog muzeja Vukovar, potomaka Nikole Andrića te drugih ustanova i pojedinaca.

Bilo je vrlo izazovno iz mnoštva prikupljene građe odabrati ono što će ovakvog čovjeka dostojno predstaviti i kao stvaratelja i kao osobu te sve to pretočiti u medij u kojem se Gradska knjižnica Vukovar okušala prvi put. Rezultat je prvi pravi digitalni oblik nastao u vukovarskoj knjižnici koji zadovoljava najviše standarde struke i aktualnog tehnološkog okvira. Važno je naglasiti i kako su poštovane sve odredbe koje se odnose na autorska prava.

Virtualna izložba o Nikoli Andriću po prvi put je okupila na jednom mjestu gotovo svu digitaliziranu građu o ovom stvaratelju. Ta građa se fizički nalazi na raznim mjestima. Dio je digitaliziran za potrebe ovog projekta, dok je dio kreiran za potrebe drugih projekata. Na jednom su mjestu okupljena sva Andrićeva digitalizirana djela te se ovdje mogu pogledati u cijelosti.

Ono što je posebna kvaliteta virtualne izložbe kao medija jest činjenica da je riječ o otvorenom projektu koji se može mijenjati, preoblikovati i doradivati, a svakom korisniku daje priliku za dalje i detaljnije istraživanje ne samo Andrićeva života i rada nego i ozračja vremena u kojem je živio i djelovao. Izložba je dostupna na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Gradske knjižnice Vukovar. ■

INFO

Virtualnu izložbu „Nikola Andrić – Parižanin s Vuke“ pogledajte na: <http://virtualna.nsk.hr/nikola-andric/>

Više o Gradskoj knjižnici Vukovar saznajte na: www.gkvu.hr

SAZNAJTE VIŠE:

Nikola Andrić predstavljen je i na suradničkom portalu Znameniti.hr koji okuplja digitalnu građu velikana hrvatske kulture, znanosti, umjetnosti i javnog života iz različitih zbirki i repozitorija. Portal je nastao i izgrađuje se zajedničkim radom više kulturnih i znanstvenih institucija (HAZU, IEF, NSK, LZMK, KGZ, DAVU, MUO, ICARUS Hrvatska) sa svrhom veće dostupnosti i lakšeg korištenja nekomercijalnih znanstvenih, kulturnih i umjetničkih digitalnih sadržaja istraživačima i široj javnosti.

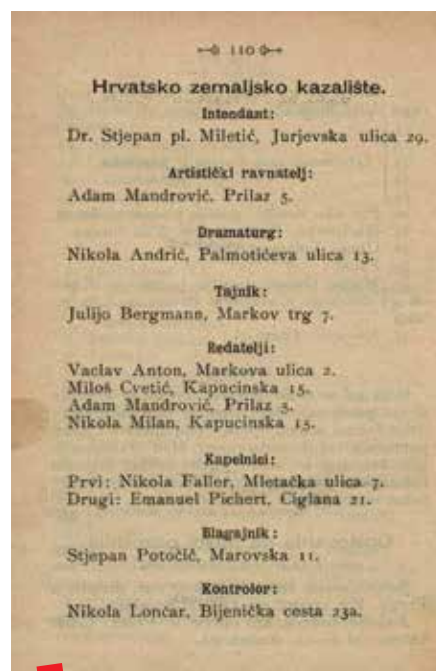
Nikola Andrić na Znameniti.hr:
<http://znameniti.hr/?object=list&mr%5B12036%5D=a>

Popsrje Nikole Andrića u Vukovaru

Literarna djelatnost Nikole Andrića, Virtualna izložba „Parižanin s Vuke“

Prvi Kazališni almanah (1895.), Virtualna izložba „Parižanin s Vuke“